

Museums - Tidende

INFORMASJONSAVIS FOR STAVANGER MUSEUM. NR. 4 | DESEMBER 1998 8. ÅRGANG

Gode venner er godt å ha!

Medlemmer i museets venneforening har klart det kunststykket det er å spore opp de to saluttkanonene fra Ledaal som ble stjålet for nærmere tolv år siden. Trolig skal man lete lenge etter en lignende bragd blant landets mange museumsforeninger. Dermed har Stavanger Museums Venner vist at rollen som støtteorganisasjon er langt mer mangfoldig enn medlemsmøter med foredrag og kaffe.

I vår venneforening er det flere kreative mennesker med stor interesse for museets virksomhet og med vilje til å gjøre en innsats. Men samtidig er det faktum at medlemstallet har gått kraftig ned de siste årene og at de mest aktive er en liten håndfull museumsentusiaster. Det sittende styret ser det derfor som en hovedoppgave å snu denne utviklingen. Skal dette lykkes, må nye medlemmer

verves og flere trekkes aktivt inn i foreningens virksomhet.

For vårt museum er en stor og livskraftig venneforening en uvurderlig ressurs som kan støtte opp om museets arbeid og stå for aktiviteter som utfyller museets egen virksomhet. Jeg kan bare oppfordre dere som allerede er medlemmer, om å markedsføre foreningen blant kolleger, venner og familie. Og har du lyst til å gjøre en innsats for museet i venneforeningens regi, så er oppgavene både mange og spennende. Gode ideer og innspill til foreningen tas også alltid imot med stor glede og takk. En innsats for Stavanger Museums Venner er en støtte til museet og alt som det representerer!

Ove Magnus Bore

Medlemsverving til Stavanger Museums Venner!

Stavanger Museums venneforening er en støtteforening for Stavanger Museum. Foreningen har følgende medlemsfordeler;

- Gratis adgang til Stavanger Museums fem anlegg
- Gratis utgave av Museets årbok, som tar opp tema innenfor natur og kulturhistorie.
- Museums-Tidende fritt hjemsendt fire ganger i året.
- Adgang til venneforeningens arrangementer, som kan være alt fra interessante foredrag og ekskursjoner, til årsmøte og julearrangement med bevertning.

Ved medlemsverving brukes svarslippen nederst på siden. En kan også ringe foreningens formann Rune Helgø på telefon 51 53 12 19, eller ta direkte kontakt med Stavanger Museum på telefon 51 52 60 35.

Ja, jeg ønsker å bli medlem i foreningen Stavanger Museums Venner!

Navn.....

Adresse.....

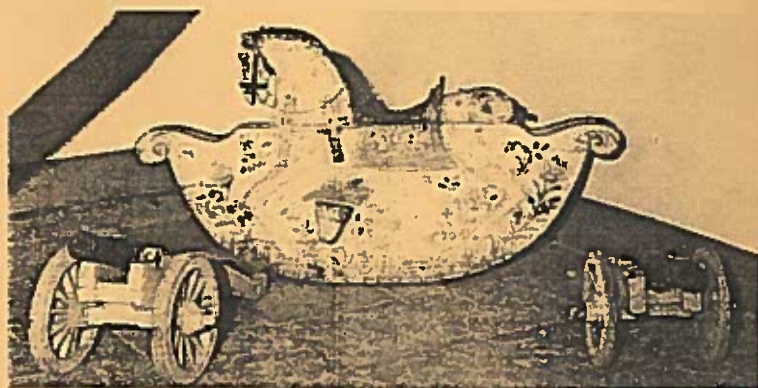
Tlf.....Dato.....

Medlemskapet koster 250,- kr i året.

Send svarslippen til Stavanger Museum, Musègt 16, 4005 Stavanger

KANONENE ENDELIG TILBAKE.

Under Stavanger kommunes nyttårsmottagelse 1. nyttårsdag 1987 ble de to saluttkanonene på Ledaal stjålet. Kanonene hadde begge tilhørt Kiellandfamilien fra slutten av 1700-tallet og trolig stått på Ledaal fra bygningen var ny. Saken ble anmeldt, men uten at politiet lyktes i å spore opp de to klenodiene.

For vel et år siden begynte Stavanger Museums Venner å arbeide systematisk for å løse saken. Via et anonymt tips ble den første kanonen funnet i en kraftforsekk under åpen himmel på angitt sted i fjor høst. Og 4. november i år kunne museet hente den andre kanonen på politikammeret. Etter et nytt anonymt tips til venneforeningen hadde politiet funnet kanonen plassert på peishyllen hos en privatperson.

De to kanonene har gjennom sin tilknytning til Kiellandfamilien og Ledaal stor kulturhistorisk verdi, og museet er svært glad for å ha fått dem tilbake. Stavanger Museums Venner med Torleif Orre og Rune Helgø i spissen skal ha stor takk for sin innsats!

Ove Magnus Bore

**NB! Husk julefesten
på Breidablikk
13. desember
kl 11-16.**

Sølvmynt funnet på Ledaal.

I forbindelse med restaureringen av Ledaal så plutselig museets verksmester, John Olav Byberg, noe som glimret under golvplankene i festsalen. Etter nærmere ettersyn kunne han konstatere at det var mynt som hadde kilt seg fast. Og etter litt pirkning med et skrujern åpenbarte det seg en 24 skilling sølvmynt fra 1754.

Så kan man jo spekulere på hvordan mynten hadde havnet der? Ettersom den er eldre enn Ledaals byggeår, kan den være mistet eller lagt ned med vilje mens Ledaal ble bygd. Men hvem har den tilhørt? Det får vi selvsagt aldri vite. Men mest sannsynlig har den tilhørt hoffagenten selv, Gabriel Scanche Kielland. Som vi vet, var han en mann med mange pussige påfunn. Så kanskje han har plassert mynten under golvplankene nettopp for at noen skulle finne den nesten to hundre år seinere og dermed få muligheten til å fantasere over et spørsmål som aldri vil bli besvart...

Ove Magnus Bore

Norsk Hermetikkmuseum på Brislingfestivalen i Bergen.

I perioden 24. – 29. oktober ble det arrangert Brislingfestival i Bergen. Festivalen hadde som formål å fokusere på brislingen som en regional ressurs opp gjennom tidene, - som tradisjonsmat og i kystkultursammenheng, men også som grunnlag for arbeid og industrialisering i Bergen og på Vestlandet. Norsk Hermetikkmuseum ble invitert til å delta med utstilling som fokuserte på hermetikkindustriens sentrale rolle i foredling og salg av brislingen. Utstillingen ble utformet og gjennomført i nært samarbeid med John G. Johnsen.

Hovedmålgruppe for festivalen var elever fra grunnskole og videregående skoler i Hordaland Fylke. Formålet var å gi dem økt kunnskap og stolthet omkring vår kystkulturhistorie og fiskerinæring. I neste omgang håper man på at dette vil resultere i en mer positiv holdning til vår sjømat samt å styrke interessen for og rekrutteringa til fiskeindustrien.

Brislingfestivalen ble arrangert i regi av Norsk Tradisjonsfisk, Kulturlandskapssenteret i Hordaland Fylkeskommune. I tillegg til Norsk Hermetikkmuseum ble festivalen gjennomført i samarbeid med Kulturhuset U.S.F., Norway Foods Ltd. og kokkelinjen på Sandsli Videregående Skole i Bergen.

Tanken er å arrangere Brilingfestivalen også i årene som kommer.

Arvid Sandal

Temakvelder på Norsk Hermetikkmuseum om hermetikkindustriens historie.

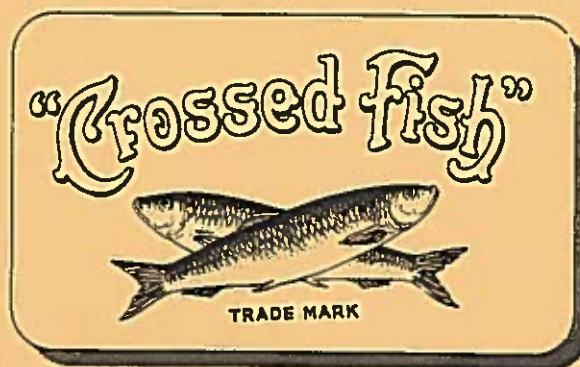
Tirsdag 3. november inviterte Norsk Hermetikkmuseum og iddisklubben "Norway Brand" til temakveld om hermetikkindustriens historie på hermetikkmuseet. Møtet var viet byens første hermetikkfabrikk, Stavanger Preserving Co., som ble grunnlagt i 1873 og ble innledet med lysbildeforedrag av John G. Johnsen og foredrag av Olav Kaasen. Møtet var godt besøkt, og samlet omkring 30 interesserte personer.

Dette arrangementet var det første i en serie av temakvelder som vil fokusere på hermetikk-industriens historie, og som vi håper skal bli et fast innslag på Norsk Hermetikkmuseum i tiden som kommer. Temakveldene vil bli arrangert i et samarbeid med iddisklubben "Norway Brand".

Formålet med temakveldene er å samle folk som er interessert i hermetikkindustriens historie. Samtidig håper Hermetikkmuseet at disse møtene skal bli et utgangspunkt for en videre dokumentasjon av hermetikkindustriens historie. Til møtene ønsker vi derfor i særlig grad å invitere personer som tidligere har vært ansatt i hermetikkindustrien.

Neste temakveld vil bli viet hermetikkfirmaet Chr. Bjelland & Co AS og vil bli avholdt tirsdag 8. desember kl. 19:00 på Norsk Hermetikkmuseum.

Arvid Sandal

KURS I TAUVERKKUNST

Sted: Stavanger Sjøfartsmuseum, Nedre Strandgt. 17&19.

Lærer: Taumester Bjarne Reidar Aspøy

Tid: Torsdager: 14.1 / 21.1 / 28.1 og 4.2.

Pris: kr. 500,- pluss noe materiell

Deltakerantall: 6 – 8

Påmelding: Stavanger AOF, tlf. 51 50 02 50

Arrangør: Stavanger Sjøfartsmuseum og AOF.

PROGRAM:

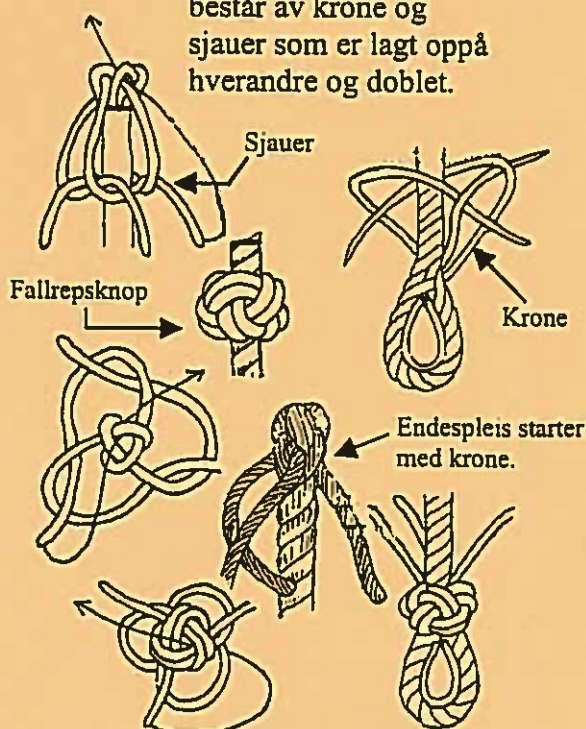
1. kveld: Uttrykk og begreper. Litt om tau. Gjennomgang av noen viktige knuter: Overhåndsknute, Fiskerstikk, Flaggstikk, Dobbelt halvstikk, Kvelerstikk, Tarbuckknopen, Skipperstikk, Pålestikk, Apeneve.
2. kveld: Forskjellige fletteteknikker: Rund og firkantet med inntil 8 parter. Enkel sjauer, enkel krone, Diamantknop.
3. og 4. kveld: Tyrkerknop. Rosenknop?
5. kveld: Sammensetting av de lærte teknikker. Elevene lager f.eks. hver sin fender i miniatyr eller belte, armbånd, ampel.

Bjarne Reidar Aspøy (til venstre) viser hvordan knutene skal lages.

Diamantknopen

består av krone og sjauer som er lagt oppå hverandre og doblet.

L97 OG MUSEENE

Arbeidet i prosjektet "L97 og museene" er kommet godt i gang. Prosjektet er et ettårig samarbeid mellom seks museer i Rogaland om utvikling av museenes pedagogiske tilbud til skoleverket.

Med utgangspunkt i den nye læreplanen "L97" ønsker vi å styrke samarbeidet mellom skole og museum. Dette gjør vi ved å utvikle undervisningstilbud hvor vi legger større vekt på tverrfaglighet og integrering av natur - og kulturhistorie i museumsformidlingen. Vi vil benytte museenes fagområder og vitenskapelige kompetanse i større grad enn vi har gjort til nå, og tilpasse våre undervisningstilbud til nye fag og arbeidsmetoder i skolen. Alle museene som deltar i prosjektet har knyttet til seg samarbeidsskoler, der lærere og elever deltar i planlegging og gjennomføring av de nye undervisningsoppleggene.

PERSONALNYTT

Museets direktør, Ove Magnus Bore, har takket ja til en ny femårsperiode i direktørstolen. Bore tiltrådte stillingen 1.01.94 og vil bli stående i stillingen fram til 31.12.03. Olav Runde har takket ja til vervet som varadirektør i samme periode.

Piers Thomas Crocker er ansatt som ny avdelingsleder ved Norsk Hermetikkmuseum. Crocker er arkeolog med egyptologi som spesialområde og arbeider i dag som direktør for The Australian Institute of archeologi. Crocker vil tiltre stillingen 1.07.99. Fram til da vil Arvid Sandal vikariere som avdelingsleder.

Vår nye sivilarbeider heter Tore Edland. Han avløser Trond Bolianatz som sluttet i oktober 1998.

Så hva gjør vi? På Jærmuseet deltar elever ved Bø skule i museets arbeid med skjøtsel av kulturlandskapet. Elevene er med på å tilbakeføre deler av museets utmarksområde til lynghei, de lærer både om det biologiske mangfoldet i kulturlandskapet, vitenskapelige arbeidsmetoder, og om hvordan folk har utnyttet naturressursene på Jæren gjennom tidene. På Dalane Folkemuseum hjelper elever fra Grøne Bråden skole museet med å jakte på skadedyr i museumssamlingene. Dette inngår som en del av skolens undervisning om insekter. Ved Karmsund Folkemuseum har 8. klasse ved Håvåsen skole satt i gang undervisning om stilhistorie og lokal byggeskikk som dekker hele årspensumet for det nye Kunst - og håndverksfaget. Arkeologisk museum i Stavanger er i ferd med å utvikle et undervisningstilbud knyttet til vegetasjonshistorie, jordsmonn og geologi, mens Ryfylkemuseet vil vise hvordan elever kan delta i andre museers arbeid med å videreutvikle utstillingen "Den lange vegen." Temaet er bosniske flyktningers møte med Sand og Norge.

På Stavanger Museum vil vi involvere elever ved Kannik skole i arbeidet med å lage en utstilling som åpner på museet i år 2000, og om samtidsdokumentasjon i Vågen. Vi skal også lage et stort undervisningsopplegg til våren, der alle klassene på Madlavoll skole skal engasjeres i Stavangers byhistorie. Vi vil komme tilbake med rapporter om hvordan dette går i senere utgaver av Museums Tidende.

Anne Tove Austbø

C-post

Ansvarlig red: Ove Magnus Bore
Redaksjon: Anne Berit Sæl og Heidi Løge Birkeland

Avsender: Stavanger Museum
Muségaten 16
N-4005 Stavanger